

105 Kresowy Szpital Wojskowy w Żarach –

Dzień 3 października 2014 r. zapisał się złotymi zgłoskami w dziejach 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią w Żarach, co stało się za przyczyną obchodzonego pod patronatem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Jubileuszu 70-lecia powstania tej placówki.

Uroczystość zaszczytlił swą obecnością bardzo liczni wspólni goście. Niewątpliwie największą radość wywołał przyjazd Jego Eminencji Henryka Kardynała Gulbinowicza oraz J.E. ks. bp. Stefana Regmunt, którzy koncelebrowali Mszę Świętą w intencji 105 Szpitala Wojskowego i jego pracowników w tutejszym Kościele Garnizonowym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego. Gospodarz świątyni ppłk. ks. dr Stanisław Błądek zaprosił do udziału w nabożeństwie wszystkich żarskich kapłanów, biskupa polowego reprezentował mjr. ks. Władysław Jasica. O godz. 10.00 kościół wypełnił się wiernymi, piękną oprawę zapewnił Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego, poczty sztandarowe pododdziałów 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej im. Króla

Jana III Sobieskiego oraz organizacji kombatanckich i kresowych, w tym słynny ponad 100-letni sztandar Kresowego Towarzystwa Krajoznawczo-Turystycznego im. Orłąt Lwowskich z Żar. Wspaniałe kazanie wygłosił ks. bp. Stefan Regmunt, który podziękował Dyrektorowi i Przewodniczącemu Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia za zaproszenie i możliwość uczestniczenia w tej uroczystości. Ekscelecja był łaskaw stwierdzić: „... Rola jaką odegrał ten szpital w czasie II wojny światowej a także w czasach powojennych aż do dzisiaj sprawia, że musimy odnosić się do wszystkich tworzących ten szpital z wielką wdzięcznością a równocześnie z wielkim szacunkiem. Jest to jeden z najlepszych szpitali, powiedziałbym nie tylko na Ziemi Lubuskiej...”.

Następnie Jego Eminencja Henryk Kardynał Gulbinowicz w swoim charakterystycznym kwiecistym stylu, z zachowanym pięknym wileńskim akcentem podzielił się swoimi refleksjami związanymi z naszym świętem. Ksiądz Kardynał podkreślił, że jest to jego pierwsza wizyta w Żarach i cieszy się, że może zobaczyć to

miasto. Podczas nabożeństwa Ks. Kardynał wręczył na ręce ppłk. ks. dr. Stanisława Błądka dar dla żarskiej świątyni garnizonowej w postaci obrazu z wizerunkiem św. Jana Pawła II-papieża Polaka. Msza zakończyła się chóralnym odśpiewaniem hymnu „Boże coś Polskę”. Po zakończeniu uroczystości kościelnych Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia dr n. med. Krzysztof Kopociński i wiceprzewodniczący dr n. med. Zbigniew Kopociński zaprosili distinguished gości do szybkich odwiedzin (pośpiech wymuszony był napiętym planem dalszych uroczystości) w 105 Szpitalu Wojskowym, gdzie Eminencja i Ekscelecja mogli obejrzeć tablicę pamiątkową poświęconą pamięci wszystkich 13. komendantów placówki.

O godz. 12.00 w auli miejscowej Państwowej Szkoły Muzycznej rozpoczęła się uroczysta akademii. Dyrektor Sławomir Gaik powitał wszystkich zebranych gości, szczególnie dziękując Ks. Kardynałowi Henrykowi Gulbinowiczowi i Ks. Biskupowi Stefanowi Regmuntowi za uświetnienie swą obecnością naszej uroczystości. Ciepłe słowa skierował

Ks. Kardynał Henryk Gulbinowicz i Ks. Biskup Stefan Regmunt w otoczeniu żarskich duchownych koncelebrowali Mszę Świętą w intencji 105 SzWzP

Wierni zgromadzeni na nabożeństwie, widoczny m.in. prof. Czesław Jeśman i burmistrz Wacław Maciuszonek oraz nasze piękne panie w historycznych strojach pielęgniarek

Duma Ziemi Lubuskiej

także do parlamentarzystów Ziemi Lubuskiej (senator Robert Dowhan i poseł Bożenna Bukiewicz) oraz samorządowców, w tym burmistrza Żar Wacława Maciuszonka oraz starosty żagańskiej Anny Michalczuk a także swojego poprzednika płk. w st. spocz. lek. Stanisława Wróblewskiego. Naszą uroczystość zaszczylicili także generałowie i oficerowie Wojska Polskiego z gen. dyw. dr. Mirosławem Różańskim na czele. Nie zabrakło Przewodniczącego Rejonowej Wojskowej Komisji Lekarskiej ppłk. lek. Marka Jędrzejczyka. Szefa Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia gen. bryg. lek. Piotra Dziegielewskiego reprezentował jego zastępca płk mgr Piotr Napieraj. Gościliśmy także sędziego Trybunału Stanu RP Pana Sylwiusza Królaka, który jest synem byłego oficera-lekacza żarskiej lecznicy wojskowej dr. Sylwiusza Królaka, wcześniej podchorążego legendarnej SPSan z Warszawy. Prezesa Wojskowej Izby Lekarskiej dr. n. med. Jana Sapięzkę reprezentował członek Rady Lekarskiej WIL dr Jarosław Bartnik. W swoim wystąpieniu dyrektor Sławomir Gaik podziękował wszystkim byłym i obecnym pracownikom żarskiej lecznicy wojskowej za rzetelną i ciężką pracę, dzięki której wspaniale rozwija się nasz szpital. Następnie dr. n. med. Krzysztof Kopociński przedstawił krótki rys historyczny placówki uwypuklając jej głębokie, kresowe korzenie, podkreślił że większość załogi szpitala stanowiły osoby ekspatriowane z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej. W kilkuminutowym wystąpieniu trudno było streścić 70 lat niezwykle barwnych dziejów tej zasłużonej placówki, zostały one opisane szczegółowo w monografiach naukowych pt. „105 Szpital Wojskowy w Żarach. Duma Ziemi Lubuskiej” i pt. „Lekarze Szpitala Wojskowego

w Żarach”. Autorami są dr Zbigniew Kopociński, dr Krzysztof Kopociński, prof. Czesław Jeśman. Pan Profesor Czesław Jeśman z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi także zaszczycił swą obecnością jubileusz naszej placówki, co warto szczególnie podkreślić. Z grona profesorskiego przybył również były podporucznik 105 WSG w Żarach a obecnie znakomity profesor Andrzej Kierzek. Nie zabrakło licznych byłych pracowników placówki, w tym pielęgniarki pamiętającej czasy frontowe Pani Bożeny Muras-Klimkiewicz oraz dużego grona lekarzy, pielęgniarek, techników. Olbrzymią radość całej załozdy szpitala sprawił zastępca Szefa IWSZ płk mgr Piotr Napieraj, który ze swojego telefonu (w trakcie Mszy Świętej dosłownie w ostatniej chwili otrzymał tą drogą decyzję ministra – i jak tu wątpić w opatrność Bożą?) odczytał Decyzję nr 398 Ministra Obrony Narodowej z dnia 2 października 2014 r. o nadaniu nazwy wyróżniającej „Kresowy” dla 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią jako wyraz trwałego związku żarskiej lecznicy wojskowej z Kresami Wschodnimi II Rzeczypospolitej, co wywołało prawdziwą owację zgromadzonych na sali osób,

Pierwsza w dziejach szpitala wizyta księcia Kościoła Rzymsko-Katolickiego, od lewej: dr n. med. Zbigniew Kopociński, J.E. ks. bp. Stefan Regmont, Jego Eminencja Henryk Kardynał Gulbinowicz, dr n. med. Krzysztof Kopociński, mjr. ks. Władysław Jasica, w tle tablica poświęcona pamięci wszystkich komendantów placówki

szczególnie tych z kresowym rodowodem. Należy podkreślić, że inicjatywa wystąpienia do Ministra Obrony Narodowej z wnioskiem o nadanie takiej nazwy wyróżniającej zrodziła

Uroczysta akademii w auli Państwowej Szkoły Muzycznej w Żarach, pierwszy z prawej dyrektor Sławomir Gaik, obok senator Robert Dowhan i starosta żagański Anna Michalczuk

70-lecie 105 Szpitala Wojskowego w Żarach

się dr. Zbigniewowi i Krzysztofowi Kopocińskim podczas pracy nad monografią naszej placówki a była wynikiem gruntownych badań dokumentujących głęboko kresowy charakter szpitala a spotkała się z natychmiastowym wsparciem całej Dyrekcji żarskiej lecznicy wojskowej. Kolejnym punktem uroczystości było odczytanie Decyzji nr 2161/KADR Ministra Obrony Narodowej z dnia 1 października 2014 r. o mianowaniu na kolejny stopień wojskowy:

- **pułkownika:**
 - ppłk rez. Wojciech Barczyk
 - ppłk w st. spocz. Zdzisław Łacny
 - ppłk w st. spocz. Roman Olbrycht
- **podpułkownika:**
 - mjr rez. Marek Femlak
 - mjr rez. Marek Niżnik
 - mjr rez. Zdzisław Ogródowczyk
- **majora:**
 - kpt. rez. Jacek Gryczyński
 - kpt. rez. Paweł Łoński.

Aktu wręczenia nominacji awansowanym oficerom dokonał gen. dyw. dr Mirosław Różański w asyście ppłk. Tadeusza Witkowskiego. Następnie przedstawiciel Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Pan Tomasz Stachurski dokonał dekoracji medalem „Pro Patria” za zasługi w kul-

Przedstawiciel UdsKiOR Tomasz Stachurski dokonuje dekoracji medalem „Pro Patria” dyrektora Sławomira Gaika, wicedyrektora Marka Femlaka, dr. n. med. Krzysztofa i Zbigniewa Kopocińskich

tywowaniu tradycji patriotycznych następujących instytucji i osób:

- 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią SPZOZ
- dyrektor Sławomir Gaik
- wicedyrektor Marek Femlak
- dr n. med. Krzysztof Kopociński
- dr n. med. Zbigniew Kopociński.

W dalszej kolejności prezesi Patriotycznego Związku Organizacji Kresowych i Kombatanckich Witold Listowski i Tadeusz Nowacki za czynny udział i wsparcie w upamiętnieniu ofiar udekorowali „Krzyżem Pamięci

Ofiar Banderowskiego Ludobójstwa” dokonanego przez OUN-UPA następujące instytucje i osoby:

- 105 Szpital Wojskowy z Przychodnią w Żarach
- dyrektor Sławomir Gaik
- wicedyrektor Marek Femlak
- dr n. med. Krzysztof Kopociński
- dr n. med. Zbigniew Kopociński

Szczególnie podniosła atmosfera nastąpiła chwilę później, gdy obaj ww. prezesi wyróżnili tym samym odznaczeniem Jego Eminencję Henryka Kardynała Gulbinowicza i J.E. ks. bp. Stefana Regmunta. Dla wszystkich zgromadzonych w auli (w ogromnej przewadze) Kresowian był to prawdziwie wzruszający moment uroczystości, który przyjęto prawdziwą owacją. Ks. Kardynał Henryk Gulbinowicz na wniosek Kapituły Odznaki Pamiątkowej 105 Szpitala Wojskowego z Przychodnią SPZOZ decyzją dyrektora nr 122/2014 z dnia 9 kwietnia 2014 r. został uhonorowany, w uznaniu wybitnych zasług dla ojczyzny, kultywowania tradycji kresowych oraz czynne i duchowe wsparcie Jubileuszu 70-lecia 105 SzWzP, Odznaką Pamiątkową (nr 34). Uroczystego wręczenia dokonali wspólnie dyrektor Sławomir Gaik, wicedyrektor Marek Femlak, członek kapituły dr n. med. Krzysztof Kopociński. Eminencja ucałował

Dyrektor Sławomir Gaik i członkowie Kapituły wicedyrektor Marek Femlak i dr n.med. Krzysztof Kopociński wręczają Jego Eminencji Henrykowi Kardynałowi Gulbinowiczowi specjalną honorową Odznaką Pamiątkową 105 SzWzP (nr 34)

Okladki książek pt. „Lekarze Szpitala Wojskowego w Żarach” oraz „105 Szpital Wojskowy w Żarach. Duma Ziemi Lubuskiej” autorów Krzysztofa Kopocińskiego, Zbigniewa Kopocińskiego, Czesława Jeśmana

nasz znak i serdecznie podziękował za wyróżnienie, w krótkim wystąpieniu powrócił wspomnieniami do czasów wileńskich, gdy także 70 lat temu wstąpił do tamtejszego seminarium, choć jak w sekrecie zdradził chciał iść służyć do 5 Brygady Wileńskiej AK słynnego mjr. Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, ale legendarny partyzant odmówił, gdyż potencjalny rekrut Gulbinowicz był wówczas za chudy. Ks. Kardynał powiedział, że „... służba choremu to jest wielka sprawa...” i także w poczuciu szacunku dla wszystkich pracowników szpitala zgodził się przyjąć zaproszenie na nasz jubileusz. Na koniec swojego wystąpienia Jego Eminencja osobiście udekorował Przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego dr. n. med. Krzysztofa Kopocińskiego „Pierścieniem Milenijnym” Archidiecezji Wrocławskiej, co było prawdziwie niezapomnianym wyróżnieniem i spotkało się z owacyjnym przyjęciem wszystkich zgromadzonych.

W końcowej części uroczystości głos zabrali parlamentarzyści Ziemi Lubuskiej, marszałek województwa oraz burmistrz miasta Żary Waław Maciuszonek, pochodzący także z rodziny kresowej, emocjonalnie od lat związany i wspierający żarską lecznicę wojskową. Wicedyrektor Marek Femlak przedstawił w krótkim wystąpieniu współczesne oblicze szpitala. Zwieńczeniem uroczystej akademii był wspaniały koncert piosenek żołnierskich w wykonaniu Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

Po zakończeniu części artystycznej zaproszeni goście udali się do Muzeum Kresowego im. ks. abp. I. Tokarczuka, aby podziwiać wystawę pt. „Wojskowa Służba Zdrowia

w falerystyce i medalierstwie” ze zbiorów znanego kolekcjonera ppłk. lek. Marka Jędrzejczyka. Następnie na terenie 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią miała miejsce inscenizacja działania polowego lazaretu z czasów wojennych, prawdziwą furorę zrobiły nasze piękne panie w strojach pielęgniarek z epoki, z którymi większość zaproszonych gości koniecznie chciała zrobić wspólną fotografię (trudno się doprawdy dziwić!). Dużą ciekawość wzbudził pokaz sprzętu współczesnej armii zaprezentowany przez żołnierzy 11 Lubuskiej Dywizji Kawalerii Pancernej im. Króla Jana III Sobieskiego. Wszyscy goście mogli skosztować pysznej, żołnierskiej grochówki oraz wesprzeć fundusz rozwoju tradycji historycznych w 105 Kresowym Szpitalu Wojskowym. Organizatorzy usłyszeli niezliczoną ilość pochwał od uczestników imprezy za wspaniałą atmosferę i liczne atrakcje, starsi pracownicy deklarowali, że nigdy wcześniej nie przeżyli w naszej lecznicy równie pięknej i podniosłej uroczystości. Dzień zakończyła biesiada koleżeńska w Klubie Garnizonowym „Czarnej Dywizji”, którego budynek znany jest z odtwarzania roli wojskowego szpitala w kultowym serialu pt. „Czterej Pancerni i Pies”. Atrakcją wieczoru był występ znanego artysty estradowego Bohdana Łazuki.

Rekonstrukcja polowego lazaretu na terenie 105 SzWzP

70-lecie 105 Szpitala Wojskowego w Żarach

Wszyscy uczestnicy uroczystości życzyli sobie kolejnej, równie wspaniałej okrągłej rocznicy 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią SPZOZ w Żarach, pierwszego w historii wojskowej służby zdrowia zakładu leczniczego obdarzonego tak zaszczytnym mianem. Miasto Żary powinno być dumne, iż z okazji naszego Jubileuszu po raz pierwszy odwiedził je jeden z najwybitniejszych polskich kapłanów.

Bardzo serdecznie dziękuję Komitetowi Organizacyjnemu Jubileuszu 70-lecia 105 Szpitala Wojskowego w składzie:

- wiceprzewodniczący:
dr n. med. Zbigniew Kopociński
- członkowie:
 - dr Marek Femlak
 - Andrzej Sodkiewicz
 - mgr Justyna Wróbel
 - inż. Mariola Majewska
 - Aneta Bartocha
 - mgr inż. Joanna Lach
 - mec. Stanisław Hęcka

za ciężką pracę podczas całego roku 2014 oraz wszystkim osobom i instytucjom, które udzieliły nam wsparcia w wielu przedsięwzięciach jubileuszowych m.in. oficjalnym wprowadzeniu do użytku Odznaki Pamiątkowej 105 SzWzP, powstaniu maskotki szpitala-słynnej ośliczki „Baśki”, odsłonięcia tablicy pamiątkowej dla uhonorowania wszystkich 13. komendantów placówki, wydania dwóch publikacji naukowych dotyczących dziejów szpitala, zorganizowania wystawy odznak wojskowej służby zdrowia, zadbania o uhonorowanie wszystkich zasłużonych osób awansami, wyróżnieniami i odznaczeniami, przeprowadzenia głównych uroczystości jubileuszowych.

Do zobaczenia na 80-leciu 105 Kresowego Szpitala Wojskowego z Przychodnią.

Przewodniczący Komitetu
Organizacyjnego Jubileuszu
70-lecia 105 Szpitala Wojskowego
dr n. med. **Krzysztof KOPOCIŃSKI**
foto: **Krzysztof KOPOCIŃSKI**
Zbigniew KOPOCIŃSKI
Justyna WRÓBEL